

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Rundgörelser.

På Skepswarfwet i Carlshamn är en bybol och bilfärdig jagt af ek på cravel bygd, och med sit tilbehör försedd, ungefärligen 14 swära låster stor, til salu. Skulle någon wara hågad, at tilhandla sig den samma, tåckes han där om på bemålte warf annåla sig; då jagten, som ånnu står på Stapelen, kan behörigen besigtigas.

Uti nästkommande Maji månad kommer ytterligare utdelning af insatta capitalet at göras, til Interessenterne i Grönländska Compagniet: hwar förre Herrar deltagare tåckas inom samma tid insända deras Lottsedlar til Herrar Nicolas och Harder Matsen, at få dem quitterade.

Tre och en half mil från Staden fins en swart hingst i sjetta året, 9 och et halft quarter högt, med stjerna, wacker skapnad, sunda lemmar och mycken sedighet, för billigaste pris til köps: item en drosserad fogelhund, och 100 lod gammalt silfwer på köpet, alt efter som hästen betalas: närmare underrättelse sökes, där detta utgifs.

På Drottningegatan är et meublerat och tapiserat rum til en eller två personer ledigt, och priset kan hos ägaren slutas.

Auctionen uti Birgmauska huset inställes til den 22 dennes.

På Onsdag kl. 2 efter middagen sällas en hög Disputationer, och dylika lärda framwaror, hos Fru Dom-Prostinna.

* * * *

Göteborgska
Magasinet.

Lördagen, den 24 April 1762.

Svar på utdrag af et Bref, daterat Christinåhamn den 12 Martii 1762.*

Jag har icke utan upmärksamhet kunnat genomläsa det uti Jnrikes Tidningen No 25 insförde brefs wet om järn-handelen, uti sist öfwerständne Christinåhamns marknad; och som jag där war närwarande, så råknar jag för en skyldighet emot så wäl det alinånna, som den enskilda, at icke låta en antingen stympad, eller mindre sanfärdig, berättelse få utan gensäfelse utkomma.

At Bruks-Ägarne förmodade en ej ringa tillökning uti stång-järns prisen, emot hwad de förledet är erhållit, är sant: de råknade ej allenast på en nog högre Wexel-cours denna tid än förledet är marknads-tiden, utan ock på hwad

N

cours

* Utan at inlåta mig i denna järnstrid, wil jag dock lemna samtelige mine Läsare tillgång uppå detta, tedan af Jnrikes Tidningarne bekannta, swar; dels at wisa min omweldighet, dels at göra dem til wils, som ej äga förenämde Tidningar.

coursen än vidare i anseende til Rikets penning-
gebehof syntes kunna stiga, och hafwa til da-
tum ej felat, i det coursen redan efter markna-
den stiget 1 och en half Mark högre på Riks-
dalern: de förmente sig böra få 6 Riksdaler
specie för et Skepund järn, så framt Riket ej
skal, allt efter som järnet galler mindre, förlora,
och Utlänningen winna, och at på den förlust,
Bruks-Ägarne taga, kunde ej annat än Rikets
stora förlust följa: de trodde, at som hwar Marks
tillsökning i coursen gör 6 Mark R:nt på Skepd.,
hwart Skepd. ansedt til 6 Riksdaler specie; och
coursen på det förledne året stiget ifrån 71 til
75 Mark på Riksdalern; så borde därefter 24
Markar, eller 6 Dal. R:nts tillsökning i järn-
prisen erhållas, och deras järn än högre betalas, i
anseende til coursens ännu förestående vund-
feliga stigande: de beklagade, at Riket skal wa-
ra i den belägenhet, at Landet plågas af en så
hög cours; men påstodo tillika, at järn-
prisen ej därtill wore orsaken, emedan under alla före-
gående åren stegring i coursen alltid föregått res-
ning i järn-
prisen hela 8 a 10 månaderne, samt
at prisen ändå aldrig följt i det nogaste efter
coursen, utan alltid waret därunder, hwadan in-
tet fall i coursen wore af fall i järn-
prisen at för-
moda; bewis dårdå wore, at coursen, sedan
förledet års järn-
pris blefwo slutne, långt ifrån
at hållas i det stic den då war, sedan så högt
stiget; hwarför utan de påminte sig, at år 1759
fåltess järn-
prisen i denne marknad efter en då
uti nedgående warande cours, men at coursen
icte

icte des mindre samma år i Maji, så snart alla
járnslut woro gjorde, började åter stiga, och se-
dan hela året igenom allt mer och mer sprang up,
hwaraf hände at järnets Köpare kunde låta
Swenska järnet falla Utrikes i wårde; ty hwad
som borde förtjenas på waran, wantz på cour-
sen, och det samma trodde Bruks-Ägarne än
vidare hända, så ofta järnet icke betalas efter
coursen: de sade sig weta, at större stång-järns
poster, om några 1000 Skepd. hwardera, blif-
wet af Göttheborgs Handlande redan i denne
winter slutne och köpte til 112 Dal. Skep:det,
hwilket likwål samme Stads i marknaden wa-
rande Handlande ej vidare erkände wara skedt,
än til 108 Dal. pris på Skep:det: de åbero-
pade sig, at i Stockholm skedt järnslut före mark-
naden til 115 Dal. Skepundet, och påstodo at
njuta lika rätt som nu nämde andre Säljare,
utan at för deras förlägenhet om penningar i
marknaden tvingas til underpris: hwad wid-
kommer det de Handlande anfördt, angående
deras stora Inventarium af stång-järn uti Göt-
theborg och wid Lastage-platfarn; så yrkade
Bruks-Ägarne sig med wisshet weta, at det ej wo-
re större detta år, än det waret de föregående
åren, och at 1761 års järn-skepning ifrån Göt-
theborg war så stor, om ej större, än den för
år 1760. I anseende til Utrikes järn-debiten,
så förmente Bruks-Ägarne, at kriget mellan
England och Spanien skal, om det ej skaffar
Riket snällare järn-affätning än förr, åtminsto-
ne däri ej förorsaka någon tröghet, i det Hol-
land

Land nu lärer dela järn-handelen på Sverige med Angeland, i anseende til den quantitet Swenskt järn, Angeland på andre Utrikes orter debiterar, uti hwilken affigt Bruks-Ägarne trodde så wäl Holländska som Angeliska penningar blifwa wärlerande i marknaden, hwarförutan Swenska järn-affätningen på Tyskland, genom de under kriget ödelagde Saxiske, Braunsweigske och Hanoveriske järn-werken, påstods at wara ansenligen tillöft.

De Handlandes skäl har Auctoren ej allenast utan afsprutning infört, utan ock tillöft, då han berättar, at de utbödo penninge-förskott åt sine Contrahenter, med betingan at antaga järnet til försälning emot wanlig Provision. Några Bruks-Ägare gjorde til de Handlande sådant anbud, på inrådande ifrån annan ort, då de beklagade sig öfwer nersliga misbud; men fingo afflag. Andre Bruks-Ägare åter sade hwar för sig, at de redan försökt et sådant affätningssätt; och lade därtill: *vestigia terrent.*

Hwad i öfrigt järn-prisen angår, så erkänner jag, at det ej war de Handlandes fel, at största delen af järnet icke nedsattes under 90 Dalers pris på Skep:det, hwilket förantlat den i breswet så kallade Fulmägtigen, för at hindra bortslumrandet af denna Rikets dyrbaraste effect, at gå in i någon järn-handel, ehuru ej til så stort quantum, som breswers Auctor förmåler, doch til så godt sortement, at därmed lærer ingen förlägenhet existera. Men at han betalte det järn, han köpte, öfwer sifflodne års pris,
är

är aldeles ogrundat, utan snarare därunder, när den ena sorten lägges til den andra, och affeende göres på hwad strax betaltes, samt bemålte Fulmägtiges längre betingade betalnings-tider i proportion emot hwad förledet är skedd, och hwad de Handlande plåga på järn-handel förut betala. Däremot är det oweder-säjeligt, at Götheborgs Handlande slöto järn ej allenast til förledet års pris, utan ock däröfwer, hwarå til exempel anföres: at en af dem wid järn-marknadens början slöt Alquitters järn net 3 Daler öfwer sifflodne års pris, til III Dal. Skep:det med prompt betalning af mer än två tredjedelar, och en annan Billingsbergs järn net til III och en half Dal. Skep:det, eller 3 och en half Dal. Skep:det öfwer förledet års pris: at en ordinarie järn-post af 1800 Skepd. sedan slöts stikaleds af en Handlande til 104 Dal. Skep:det på Umåls wäg, jämte en ansenlig stor prompt utbetalning i penningar: at 1200 Skepd. Stogenholms järn, uti bara schamplouner af en annan Handlande betaltes til fulla wärdet efter 103 Dal. Skep:det, som kan alltid räknas til 107 Dalers pris i proportion emot öfwanämde Fulmägtiges betalnings-terminer, med flere stämpelar de Handlande i lika proportion slöto: at schamplouner af Handlande betaltes på Carlstads Wäg til 96 och en half Dal. Skep:det såsom Föskfors, Stöpefors och flera järn, så til 101 Dal. Skep:det, då merwålbesmålte Fulmägtige ej köpte någon stång på Carlstads wäg, så at hwad Auctor skrifwet om de i
X 3 mark

marknaden slutne pris i almånhet, är aldeles ofant: det torde wål hafwa handt, at någre Bruks-Ålgare, som stådt uti förlags-skuld, blifwet pressade til 92 Dalers pris, hwilket jag dock ej fört hört; men jag kan dårwid ej annat än beklaga Såljarne, och lemna til andras omdöme, om Köparen för sin industrie är at berömma.

Hwad olycka för Riket, at så mycket skal stridas för låga järn-pris, då järnet nu är så godt som den enda metall, Riket har at lemna til Utlånningen för alla des mångfaldiga behof, ja då kanske tre femtedelar, om ej mera, af hela järn-utskepningen här hemma upköpes för Utlånns-räkning, och af Utlånningen betalas efter den tryckande höge Wexel-coursen?

Hwad lycka, at någon motwigt gifwes, i fall sammansättning existerar, at på Rikets befoh nad rikta Zn- eller Utländske?

Hwad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 21 April

London	-	-	80 $\frac{3}{4}$	-	-	Dal. R: mt.
Amsterdam	-	-	74	inge köpare	M: R: mt.	
Hamburg	-	-	70	-	M: R: mt.	2m

Ankomne äro Skepparne Jochim Pettersson ifrån St. Ubes med salt, Anders Börgesson ifrån Ahlborg med oberedde skin, Nils Larsson ifrån Köpenhamn med barlast, och Carl M. Stolpe ifrån Bourdeaux med win och brånwin.

Stratsunda. Af Officianterne på skeppet Fridrich Adolph, hwilket hit ankommet den 12 Augusti 1761, äro Assistenten, Herr Johan Hindrich Kos, och Ofwer-Sältskäraren, Herr Carl Fridrich Adler, jämte någre af besätningen, med döden afgangne.

Små Kyrko-tidningar.

Den 19 dennes undergick Extraordinaris Batalions- och Kronhus-Prædikanen, Herr Stephan Enander, Examen Pastorale. Adjuncten i Säfwe, Herr Johan Lindman, är blifwen Vice-Pastor dårstädes.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn: Wigde Fortifications Timbermannen, Peter Persson Westerling och Pigan, Johanna Wallman: Död i Handtlångare af feber, och 1 Soldat af wattusot.

Soldat-hustrun, Catharina Pehrsdotter, födde i förleden wecka Trillingar, som fingo i dopet namn af Sara, Maria, Elisabeth, och lefwå ännu.

Rundgörelser.

Afledne Rådman Holsts hus och gård i Marstrand, utmed stora hamnen belägen, består af 2 byg

2 bygningar, 2 sillebodar och nödiga uthus, hwilket allt under offentlig aucion förnyras den 24 Maji.

Den 12 Maji kl. 8 före middagen kommer uti Allingsås Stad genom offentlig aucion at försäljas Styrmannens, Herr Boy Dirks, och des med-interessenters i berörde Stad ägande gård och tillydande ågor, jämte åtskillig wacker lös ägendom, bestående af guld, silfwer, koppar, ten, porcellaine, hederliga gång-sång- och lin-blåder, redskap och husgerådsaker, med åtskilligt annat, som ej så noga kan uttättas.

En gård uti Masthugget wid brede wägen, och på Ladugårds ågor belägen, bestående af flera rum, med och utan eldstad, at förtiga stall och fåhus, tomt och trågård, och hwad mera, kommer genom offentligt utrop at försäljas den 11 Maji, jämte annan lös ägendom, fölgagteligen uti nämnda hus, hwars ägare är Andreas Michael Neudahl, Dragon.

Förslag til en brand-cassas inrättning här i Staden är på Langiska Tryckeriet utkommet, och kostar 6 öre samt exemplaret.

I Benjamin Hellings hus på Kronhusgatu hörnet wid lille bomen, utbjudes et winds-rum, tjenligt at hysa spannemål, hwarom med ägarren kan accorderas.

Hos Sadelmakaren Fock angifwes til salu en tvåsitsig chaise, utom sadlar och setar, m.m. Et wål meublerat rum på Drottningegatan at wallen är ledigt, at mot hyra tillrådass, hwarom underrättelse meddelas, där detta utgifwes.

* * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 1 Maji 1762.

Anmärkingar wid Swaret, som blifwet inrykt uti Sveriges Tidningar N:o 27, och uti Göteborgska Magasinet N:o 17.*

Stridskrifter äro sällan behageliga: de mera trötta, än uplysa Läsare. Sanningen i sin dag uptränder alltid så mycket ljus, at hwar tänkande människja, utan tilhjelp af många svar, genswar och återswar, tränger igenom den dimba och mörker, som antingen okunnighet eller egennyttia wil sätta i wägen. Man kunde därföre lemna Författaren til swaret på Christinahammnska Brevwet sista ordet: hwarför jag aldeles ej wil granska des ytrade tankar om Wepel-coursen, och Sveriges fördel af höga järnpris. Doch beklagas, at här offentlig, och höge wederbörandes anstalter til trots, uti almånna tidningar propheteras om

et
* Dessa påminnelser äro från god hand insände, något liter sammandragne och tala för sig sjelfwa. Man wil ej, med minsta ondome, söckomma Läsaren.